

Pali – uttal och hjälp för recitation

Pali är det ursprungliga språket för de Theravada-buddhistiska texterna, det närmaste vi har till den dialekt som Buddha själv talade. Det fanns inte skrivspråk för den dialekten så varje land dit Theravada-Buddhismen kommit har använt sitt eget skrivspråk för att översätta det. I till exempel Thailand har detta betytt att Pali har tagit till sig vissa betoningarna från Thai-språket. Detta förklarar varför Thai-recitationen är så karaktäristiskt melodisk. Uttalet kan alltså variera mellan olika länder och dialekter.

Flertalet bokstäver på Pali kan uttalas som på svenska men man bör notera vissa saker:

Vokaler

I Pali-språket finns det två olika typer av vokaler:

- Långa (ā, e, ī, o, ū, ay).
- Korta (a, i, u).

Med längden här menas den faktiska tiden som vokalen uttalas och inte att man uttalar dem på olika sätt. Så till exempel ā och a uttalas båda som a i engelskans "father", med skillnaden att ā sägs cirka dubbelt så länge som a. Samma princip för ī och i, samt för ū och u.

Så när man reciterar på Pali så uttalas vokalerna på följande sätt:

- **a** = som i engelskans *father*.
- **o** = svenskt å i *hå*l.
- **u** = svenskt o i *ost* eller *bok*.
- **ay** = som i engelskans *Aye!*
- **i** som i engelskans *machine*.
- **e** som i engelskans *they*.

Konsonanter

- **c** = svenskt *tj* eller engelskt *ch*.
- **p** = som i engelskans *spot*.
- **t** = som i engelskans *stop*.

- **m̐** och **ṇ̐** som *ng*.
- **th** som i *Thomas*.
- **kh** som i *backhand*.
- **ñ̐** = svenskt *nj* eller spanskt *ñ*.
- **j** = svenskt *dj* eller engelskt *j*.
- **L** = svenskt *L*.
- **y** = svenskt *j*.

Lägg märke till att h skall uttalas som h, alltså även i ord som "upadhi", där d och h uttalas vart för sig som "ved-hög".

Punkt under en konsonant betecknar att den skall uttalas med tungan böjd uppåt-bakåt mot gommen (till exempel ḍ, ḍh, ḷ, ṇ, ṭ, ṭh). Undantaget här är: ṁ = ng-ljud.

Avslutning

Om alla dessa reglerna verkar alltför avskräckande så är det bästa att helt enkelt lyssna på andra som man reciterar tillsammans med och försöka att så bra som möjligt följa tempo, rytm och stämma. I idealfallet så skall allas röster smälta ihop till en.

Exempel på recitation kan till exempel hittas på:

- <http://www.buddhanet.net/budsas/ebud/chant-bswa/chantbook.htm>

Eller:

- <http://www.dhammatalks.org/Archive/Chants/Chants.html>

Källor

A Chanting Guide, The Dhammayut Order in the United States of America,
<http://www.accesstoinight.org/lib/authors/dhammayut/chanting.html>

Sutta Nipata – buddhistiska ballader och lärodikter, översättning av Rune E. A. Johansson.

Skriven, översatt och sammanställd av:

Tobias Heed, 2011.